

## Prosjektskisse

### - et helhetlig habiliteringsprogram for hørselshemmede barn i alderen 0-6 år

Kompetansesentrene for hørselshemning innenfor Statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped) skal utarbeide et helhetlig habiliteringsprogram for hørselshemmede barn i alderen 0-6 år.

Utarbeidelsen av programmet organiseres som et samarbeidsprosjekt mellom kompetansesentrene; Andebu Kompetanse- og Skolesenter - AKS, Møller, Nedre Gausen, Nordnorsk spesialpedagogisk nettverk (NSN), Skådalen og Vestlandet.

Prosjektet vil bli gjennomført i perioden mai – oktober 2006.

## 1 BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Utdanningsdirektoratet har i dokumentet, *Statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped) – Økonomiske rammer og rammevilkår, Statsbudsjettet 2006, kapittel 0230 og 3230*, gitt føringer for særlige satsingsområder innenfor de ulike fagområdene. Direktoratet ber sentrene for hørselshemning blant annet å prioritere innsatsen i forhold til utarbeidelse av et helhetlig habiliteringsprogram for hørselshemmede småbarn og videreutvikle kompetanse om pedagogiske metoder for språk- og kommunikasjonsutvikling for barn med cochleaimplantat.

Lederne ved kompetansesentrene for hørselshemning har i samarbeid utarbeidet tiltak som skal gjennomføres i forhold til de ulike satsingsområdene.

### 1.1 Satsingsområder og tiltak

#### Utdanningsdirektoratets føring:

- På bakgrunn av bl.a. den teknologiske utvikling og tilbudet om nyfødtscreening av hørsel som sykehusene igangsetter, gis sentrene i oppdrag å utvikle, beskrive og etablere et helhetlig habiliteringsprogram for hørselshemmede småbarn. Programmet må omfatte bl.a. utredning, rådgivning, oppfølging, kompetanseutvikling overfor foreldre / foresatte og kommunen. Programmet må utvikles og gjennomføres i nært samarbeid med brukere og samarbeidspartnere.

#### Fagområdets tiltak:

- Sentrene etablerer kontakt med "eget" helseforetak for å få oversikt over pågående nyfødtscreening og for å etablere samarbeid i etterkant av screening.
- På bakgrunn av utredningsarbeid gjennomført av Møller KS og St.Olavs hospital beskrives sentrenes habiliteringstiltak og samarbeid med andre aktører.
- Materiell og erfaringer fra Møller/St.Olavs prosjektarbeid gjøres tilgjengelig for sentra gjennom møter/work-shops/kurs og rapport/materiell.

#### Utdanningsdirektoratets føring:

- Sentrene gis i oppdrag å videreutvikle kompetanse om og pedagogiske metoder for språk- og kommunikasjonsutvikling for barn med cochleaimplantat.

#### Fagområdets tiltak:

Sentrene vil samhandle om kompetansehevingstiltak innen følgende områder:

- *Auditory Verbal Therapy (AVT)*. En metode for talespråklig tilnærming hvor man først og fremst søker å utnytte barnets hørsel i forhold til å utvikle talespråket. Kompetansesentrene Nedre Gausen og Vestlandet har tilbud om å ha en trainee hver ved sentrene Møller og Skådalen.

- Gjennom tidlig stimulering av små barn med cochleaimplantat, tilrettelegge for muligheter som bidrar til å utvikle barnets ferdigheter til å lytte og å kunne tale.
- Kunnskapsutvikling om barn og unge med flere funksjonshemninger som får cochleaimplantat
- Økt kunnskap om barn med cochleaimplantat som har spesielle vansker i forbindelse med utvikling av språk og tale.
- Deltakelse i *modulopplæringen* i tale-/artikulasjonstrening (felles kompetansehevingstiltak for ansatte ved kompetansesentrene for hørselshemmede)
- Deltakelse på kurset fra " *Lyd til mening*" som arrangeres av Rikshospitalet, kompetansesentrene Nedre Gausen og Skådalen
- Videreutvikle kunnskap om tospråklig opplæring for elever som har behov for tegnspråk i tillegg til talespråket.

## 2 MÅL OG MÅLGRUPPE

Kompetansesentrene for hørselshemning skal bistå barnehage- og skoleeiere i deres arbeid med å tilrettelegge en tilpasset opplæring for hørselshemmede. Tjenestene fra kompetansesentrene ytes både i forhold til tegnspråklige barn og unge og til de som får opplæring med vektlegging på utvikling av norsk talespråk.

### 2.1 Mål for prosjektet

Prosjektet – "et helhetlig habiliteringsprogram for hørselshemmede barn i alderen 0-6 år", skal utarbeide:

- **Program med vektlegging av talespråklig utvikling**
- **Program med vektlegging av norsk med tegn (NMT)**

### 2.2 Målgrupper

- Barn og deres foreldre / foresatte
- Kommuner (PPT, barnehage, skole, helsestasjon m.m.)

## 3 ORGANISERING AV ARBEIDET

Lederne ved kompetansesentrene AKS, Møller, Nedre Gausen, NSN, Skådalen og Vestlandet organiserer dette arbeidet som et prosjekt og nedsetter en prosjektgruppe til å utføre arbeidet.

### 3.1 Styringsgruppe

Senterlederne Aud Bergerud, AKS, Anne Bakken Møller, Gudmund Eikli, Nedre Gausen, Svern Johansen, NSN, Bitten Haavik Ikdahl, Skådalen. Vestlandet representeres ved avdelingsleder Thor- Arne Nilsen.

### 3.2 Prosjektgruppe

Prosjektgruppen skal bestå av en representant fra hvert av kompetansesentrene.

Avdelingsleder Ingrid Dehli, Skådalen kompetansesenter, leder prosjektet og rapporterer til styringsgruppen. En representant for Hørselshemmedes Landsforbund og en representant fra Rikshospitalet inviteres til å delta i prosjektet.

Følgende prosjektgruppe oppnevnes:

Ingrid Dehli.	Skådalen, leder
Tove Leinum Østerlie,	Møller
Liv Strand	Skådalen
Unni Line Ottersen	Nedre gausen
Siv Hillesøy	Vestlandet
Torill Andersen	AKS
Bjørg Celius	NSN

### **3.2.1 Mandat**

Prosjektgruppens mandat er å utarbeide forslag til et helhetlig pedagogisk habiliteringsprogram til bruk for kompetansesentrene når det gjelder tjenester til hørselshemmede barn i alderen 0-6 år, foreldre/foresatte, nettverk, barnehage og lokalt hjelpeapparat.

### **3.3 Brukermedvirkning**

Styringsgruppen inviterer 2-3 foreldre til å bistå prosjekt-gruppen i deres arbeid.

### **3.4 Tidsramme**

Lederne ved kompetansesentrene nedsetter prosjektgruppen i første halvdel av mai 2006.

Prosjektgruppen påbegynner sitt arbeid innen utgangen av mai 2006 og skal avgi rapport til styringsgruppen innen utgangen av oktober 2006. Første prosjektbeskrivelse legges fram på møtet mellom senterleder og avdelingsleder i Bodø, 27.juni 06.

Leder av arbeidsgruppen utarbeider en framdriftsplan som legges fram for styringsgruppen. Leder kaller inn til det første møtet i løpet av mai. 06.

### **3.5 Økonomi**

Utgifter i forbindelse med prosjektgruppens arbeid dekkes over det enkelte senters budsjetttramme for 2006. Leder av prosjektgruppen utarbeider et budsjett som legges fram for styringsgruppen.